Anul I Maiu 1938 No. 3

Inreg. Trib. Nr. 8

BORA

|VISCOLUL| REVISTA LITERARA ŞI ŞTIINŢIFICA

VIS CO LUL

DIRECTOR,
Proprietar şi Red. responsabil
IRFAN FEUZI

Redacţia şi Administraţia : Str. Plevnei No. 16 Silistra—România

CONŢINUTUL:

Sfaturi şi păreri . . . . Irfan Feuzi

Tatar halk şairi Abdulah Tukay

Hocalarga . . . . Hamdi Keray Bey

Ruhya . . . . Deryadil

Teşekkürü Aleni

Cemiyet hayriye

Tipografia „DUROSTOR" Silistra

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

عالم اسلام خبرلری

چین مسلمانلرینك قومونیزمه قارشی رالك و استقلال حرکتلری صوڭ زمانلرده شمالی چینده آلنان تلغراف خبرلری ، چین مسلمانلرنده استقلال حرکتی میدانه کلدیکنی بیلدیریورلر .

شمالی چینده مسلمان جنرال ماقولك النده بولنان سکز ملیون مسلمانك یکین حکومتنه صداقتلرینی بیلدیرەرك قومونیزمه قارشی حاضرلاندقلری خبر ویریلمکدەدر . بو حرکته قانصو ، قوقونور ، خامی ، تورفان و تورکستان شرقیدەکی اون ملیون مسلمانك قوشولاجغی دە حسابلانمقدەدر . قانصور حوالیسندەکی بش مسلمان جنرالنك ادارەسندەکی مسلمانلرك بو حرکتك مرکزینی تشکیل ایدەجکلری و برلشەرك چینده قومونیزمه قارشی مسلمان اتفاقی قوراجقلری سویلەنیور

قومونیزمه قارشی اون سکز ملیون مسلمان اتفاقنك اوزاق شرق سیاستنه پك بیوك بر تأثیری اولاجغی شبهەسزدر . دینی و ملی جهتلری بولنان بو اتفاقك میدانه کیرمەسی محتمل بولنان حرکتلر بوتون دنیانك نظر دقتنی جلب ایتمکدەدر .

بوتون دنیادەکی مسلمانلرك صاییسی ۵۰۰ ملیون اولوب بونلرك اڭ مهم قسمنی صاییسی ۷۰ ملیون بولان چین مسلمانلری تشکیل ایتمکدەدر .

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

یعنی ایچكینك علیهنده بولنمق ، روپاغاندا یاپمق وعظ و نصیحتده بولنمق ایچوندر. اسوه‌چ حكومتنده بیك ایكیوز جمعیت تشكل ایتمش و بر سنه‌ده اون بیك قونفرانس ویرلمشدر . دانیمارقه‌ده بو خصوصده چوق بیوك غیرت و شدت كوسترلمكده‌در . دیمك ، ایچكی علیهنه بر سنه ظرفنده یالكز بر حكومتده اون بیك دفعه سوز سویله‌نمش ، پروپاغاندا یاپلمش ، نصیحت ایدلمشدر .

بوندن بر قاچ سنه مقدم آلمانیاده « ایچكی ایله مجادله » جمعیتنك مجلس مبعوثانه ، ایچكینك یساق ایدلمسی ایچون ایكی بچق ملیون امضالی بر عرضحال ویردكلرینی ، او زمانكی غزته‌لر یازمشلردی . مع مافیه ، نوروچ حكومتیله ایسلاندالیلر ایسه دها شدت كوستره‌رك انسانیت بشریه‌یه فنالقدن باشقه بر شی یاپمایان بو مضر منحوس ایچكینك ایچلمه‌سی بوندن بر قاچ سنه‌لر مقدم یساق ایتمشلردی .

واقعا ، استانبولده‌ده و بتون توركیاده بر مدت یساق ایدلمشدی و لاكن چوق سورمدی واز كچیلدی . شمدی ایسه « هلال احمر » نامندكی « ایچكی ایله مجادله جمعیتی توركیه‌نك هر طرفنده چوق چالشمقده‌در . حتی حكومتده بو مسئله‌یی دیكاتله اوزره تشبثده بولنمقده‌در . آنجق بزم رومانیامزده‌ده دهشتلی پروپاغاندالر وقوعبولمقده اولدیغی معلومدر . ملتلر آراسنده ، اوتوز سنه‌دنبری بو ایچكی دشمنلكی واردی . فقط حرب عمومیدن صكره دها زیاده شدتنی كوستردی . و شمدی ایسه جرمانیا ، فنلاندیا ، اسوه‌چ ، دانیمارقه و سائر آوروپا حكومتلری ده و اهالیسی ده بر چوقلری ایچكیله دشمانلق كسیلدیلر و هم ده بو كیدیشله موفق اوله‌جقلرینه ده یقین ایدیورلر . چونكه بتون آوروپاده « ایچكی ایله مجادله » جمعیتلری چوغالمقده و دهشتلی صورتده چالشیلمقده‌در .

مابعدی وار

مجیدیه‌لی حافظ لطیف

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

اسلامیتك بیوك پرنسیپلرندن بریده ایچكی ایله مجادله‌در

بو خصوصده مجدیه‌لی محترم حافظ لطف افندینك بو موضوعه عائد قیمتلی مقاله‌سنی داخل اولماسنه رجا ایدرم . (یا ایها الذین آمنوا انما الخمر والمیسر . الخ) فرمان الهیسیله مؤمن قوللرینی شراب ایچمكدن ، قمار اوینامقدن ، بوطه طاپمقدن و فالجیلقدن منع بیوردیورلر .

جناب حق ، بیك اوچیوز شو قدر سنه مقدم فرمان الهیسیله شرابی حرام ایلمش و حضرت محمد علیه السلامده (كل مسكر حرام) حدیث شریفیله مسكرك كافه‌سی حرامدر دیه‌رك ایمنسه‌ر خوشاق ویرن نه قدر ایچكی وارسه هپسنك حرام اولدیغنی بیلدیرمشدی . و امام محمد حضرتلرینده « قلیله و كثیره حرام » دیمشدی . فقط ملل خرستیانك ایچكینك انسانلره مادی و معنوی پك چوق ضررلرینی مسلمانلقدن بیك اوچیوز شو قدر سنه صكره آكلایارق كرك آمریقاده و كرك اوروپاده چوقدن چوقده « ایچكی ایله مجادله » و « ایچكی ایله محاربه » جمعیتلری یاپارق ، انسانلری و هم توتون دنیانك انسانلرینی ایچكی ایچمكدن منع ایتمك و انسانلره ایچكی ایچیرمه‌مك ارزوسیله چوق چالیشیورلر . چونكه ایچكینك انسانلره ضرری پك چوق اولدیغندن انسانیت و مدنیت نامنه بتون انسانلری ایچكی ایچمكدن منع ایتمك ایچیرمه‌مك ایسته‌یورلر . و حتی ایسلاندالیلر ، نوروه‌جلر كبی بعض حكومتلر مملكتلرنده شرابی بتون یساق ایتدیلر . بوندن دولاییدركه بزم رومانیامزده ده ایچكی ایله مجادله جمعیتلری چوغالمقده و كوندن كونه فعالیتلرینی آرتیرمقده‌در .

ایچكینك و سائر حرام اولان شیلرك حرام اولدیغنی بیلمه‌ین بر قدر ه اورته‌لق سویله‌مكدن و یازمقدن چكمشدر ؟ سویله‌مك و یازمق خدمت ویرمز ذیك جهلندر . « و ذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين » آیت كریمه‌سنی عقلنه كتیرمه‌مكدر . چونكه دین نصیحتله قائمدر . یالكز بو كون ، بو خصوصده

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

نیک کره تبشیر ایلدیکم یری واردر. آنی بیچوق تکرار ایدییورمکه دوبریجه ایلره مژده .

عرفان افندی هنوز تالی مکتبی اکمال ایلمدن ۴ آنده‌سی اجرق حیاتده بر موقع حاضرلامادن پیغمبرینک آثرینه اقتفاء هر شیدن اول منسوب اولدیغی ملتنک دینی و مالی احتیاجلرینی دفع ایده‌بیلمک خصوصنه حصر وجود ایلری پیه بر و ملتنه اولان فرط محبتیرینک جانلی بر مثلی دیمکدر .

بناء علیه اوعلیمز عرفان افندی‌یی تبریک و طوتدیغی ایشنده کندیلری موفقیتلر تمنی ایلرم .

دملی شعرلردن تحفه‌لر

جانش آندایه بر سلام جیپه‌ترهیم کوبعدن
القیشلاینان سوبعه‌دن جوره‌کدن جانندن
آنا ! آطاه بالاسی چیقدی خایرلی چراب
او زوالی خلقنک حالنی خاطرینی سوراب

٭

جانش کدایدن مقصدم اولادیمز عرفاندر
اورتاقته نور صاچتان یلدیزیمز چواپاندر .

عسکری مفتیسی اسلام علی

مولد نبوی بو سنه سیلستره قصبه‌سنده یک مطنطن و یک محتشم صورتده یاپیلمشدر . مولد شریف جماعت اسلامیه طرفندن بایراقلی جامع شریفنده اوقوتدیریلمشدر . مولد شریفی اصبانجزک مشهور حافظلرندن حافظ حسن و حافظ عاکف و حافظ احمد افندیلر اوقومشلردر . مولد شریفه اصبه‌نک بتون اشرافی اشتراک ایتمشلردر . اورجه قادین طبقه‌سی یک غایلاق ایدی . بو مناسبتله سنجاغمز قاضیسی محترم فوزی ابراهیم افندی غایت حرارتلی نطق ایراد ایتمشدر .

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

و آخرنده سلامت و سعادته اولاشدیره جق معنویتك ، اخلاقك ، وجدانك
اصلاحنه مدار اولا بیله جك قلمهٔ دینده ترقیات ایده جك یکانه واسطه‌کی ، ارکا
تثبیت ایلدی . یعنی ایلك عبادتخانه‌یی ایلك کوننده یاپدی . زیرا او کونده انسانلر
قوت معناسیله بیچاره حال و ارزولرینه تابع اولوب هر شناعتك فعلنی تجویز ایله
حال حاضرده انواع اختراعات جدیده‌لریله اوزرنده یاشادیغمزه کوره انسانلر
ینه او کونده یکدیکرینی بلا رفق و شفقت اوچوروممه طرفینه سوروکلرکن
لیاقتلی و محترم بشری او فلاکتدن تخلیص ایچون آلینه‌جق قرار ، مراجعت
ایدیله جك ایلك واسطه بو اولا بیلیر کی . بناءعلیه او لیاقتلی رهبریمز ؛
انسانلرك کورلشمش بصیرت و پاسلانمش دماغلرینی تنویر ، برنجی حاللرندن
رجوع ایله اخلاقلرینی تهذیب ده هیچ بر فضیلته ایمان ایده میه جك درجه‌ده
قارارمش قلبلرینی تطمین ایچون معنوی تلقینات ایله ایشه باشلادی و هدفنه
طوغری یلمق یلمز متین عزمیله ایلرلیه‌رك باشلادی . ایشته بو باشلایشدر
که ، زمانله هدایت و عدالتدن اوزاقلاشمش اولان انسانلری ، دوشونوبده
اندی افالرندن دولاییه‌جقلری استقامته سوق ایلکه سبب یکانه اولمشدر :
ینه او باشلایشدرکه ، هدایت الهیه‌یی ارایان و او هدایته صوصایانلرك عطشن
تسکینه کفایت ایلمشدر .

بونك کبی سوك حقیقتلردن الهام آلان عرفان افندی ، دینی و مالی
عنعنه‌لرینی مطبوعات ستونلرنده کوروب فرحلی بر قلب ایله اوقومقده حسرت
اولان دوبریجه مسلمانلرینك بو ارزولرینی تطمین ایده‌بیلیرم . نیت خالصانه‌سیله
انتشارینه باشلادیغی و مادت ابتداسندن اعتبارا توسعه بر دفعه انظار عامه‌یه
وضع ایلدیکی « بورا » نامندکی مجموعه‌سنده دینی یازیلره صحیفه تخصیص ایلدم
دیور . ارزو ایدنلر و ملتی سوه‌نلر ، او ملتك بو خصوصده‌کی احتیاجلرینی
دفع ایده‌بیلمك چاره‌لرینی دوشونلر ، طرفلردن عنوانیله طبع ایدلمك اوزره
مطبعه‌منه یازی کوندره‌بیلیرلر کبی کوستردکلری لطفلرینی بر دکل مسلمان ملتنه

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

مژده

هر نه قدر معلومی اعلام قیلنمادی ایسه‌ده پیغمبریمزه فرط محبت اولان اخوان دینیه‌مز بر آن اول سوینسون. اونك مبارك خاطره‌سنی تبجیل ایده‌رك یاشامق نیت حالنده‌یز سوزیمزه، اونك تأسیس ایلدیکی تاریخك ایلك دورسنه عائد اولان مباحث ایله باشلایورزکه؛ اگر قارئین کرام خوشنود اولورلرسه فی مابعد بو طرزده یازیلر دوام ایده‌جکدر.

ای دوبروجه مسلمانلری! سرد ایلدیکم سرلوحه ایله توصیه خطابده بولندیغمك بنده و یك معنیدار بر کلمه اولدیغنی اثبات ایچون بربنده ایضاحاتده بولنه‌جغم.

معلوم اولانکزدرکه، رسول اکرم ص ع م. افندمز حضرتلری مأموری بولندیغی انتشار دین مبین ایچون مساعد زمین ارارکن؛ پك چوق واسطه‌لره مراجعتده بولندیسه‌لرده امیدلری قیراراق زواللی انسانلر اونك طرفندن صونولاجق مبارك نعمتك قیمتنی تقدیر ایده‌میه‌رك اونی هپ رد ایلدیلر. نهایة لامی کندیلرینه بر لطف پیغمبری اولمق اوزره انصار تعبیر اولنان مدینه‌لیلر ایله لازم کلن مقاوله‌یی بالامضا صکره؛ مشرکلرك آزغین هجوملرینه اذا و جفالرینه تحمل ایده‌مین جماعتی تدریجی صورتده اوراده هجرت ایتدیرمکه باشلادی. زمانله آرزولری ارادهٔ الهیه‌یه توافق ایتدیکندن یارغاری ابوبکرله پیغمبر دخی هجرت ایلدی.

ورودینه انتظار ایلکده اولان مسلمانلر کوروشدیکی ایلك مرحله قبا اولمشدر. دها یولجلغی نهایت بولمادن، اوطوره‌جق؟ باریته‌جق صاغلام و موفق بر یوردی، باشنه کیرلك اولاجق بر قولیباسی بیله بولمادیغی حالده، ارقاسنده بر نفس الابیلمك اقتدارینه مالك اولمدیغی ایلك فرصتده او بیوك انقلابجی نه یاپمق ایسته‌دی؟

رسول اکرمز کندیلری ایچون هیچ بر شیئی دوشونمه‌دن بشریتی دنیا

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

سزك ایچون كوز یاشلری آقیتمایالم ، سزك ایچون آغلامایالم . سزه
دعا ایتمه‌ین بر یوزده هیچ كیمسه یوق . شهید اولمق پك بیوك شهید
اسمی پك مقدسدر . هر ملتك شهیدلری كندیلری ایچون پك مقدس و
پك مباركدر . بو سببله بوكون بتون دنیا سزه حرمت . بوكون بوتون
دنیا سزه رغبت كوستریور . چونكه سزك ایچون یارادلمه روی زمین ،
سزك ایچون زندانده و حاضرلاندی جنتده مكان . سز وطنك ملكلری ،
سز وطنك چیچكلری ، سز وطنك كوز بكلری ، سز وطنك پك سوكیلیسی
حرمت سزه یا شهداء ، سلام سزه یا شهیدلر .

سزك براقدیغكز پك قیمتلی یاورولر ؛ سزك براقدیغكز پك سوكیلی
انا و بابالر ، سزك براقدیغكز پك قیمتلی عائله‌لر بو كون ماتم ایچنده بوكوك
ماتمه بورونمش اغلایور و عین زمانده سرور ایچنده یاشیورلر ، چونكه اونلرك
یتشدیردكلری ، اونلرك چوجقلری اونلرك بابالری ، اونلرك اوجاقلری
شانلی و شرفلی ملت وطن اوغرونده حرب ایتدیلر و بو اوغورده جان
ویردیلر . دیكر طرافدن مسرور و بختیارسكز كه ملت اونلره ایری حرمت
ایری رغبت كوستریور . ملت سزك براقدیغكز انسانلری باقیور ، اونلره
معاونت و مظاهرت ایدیور اولادلرینی اوقودیور ، سزك كبی جسور و قهرمان
یتشدیرمك ایچون . بوكون ملت ؛ بوكون سزك امیرلركز ؛ بوتون سزك
قوماندانلركز ، سزك قبركزه بویون اكه‌رك ، كوز یاشلریله ؛ سزك ابركزی
اصلادیورلر . اللرینی و اووچلرینی آچارق شو سوزلرله دعا ایدیورلر :
یارب ملت و وطن اوغرنده فدای جان ایدن شهیدلرك حرمتنه بزلری عفو
ایت ، یارب بزلره نجات سندن یاردم . الله سندن راضی اولسون ای مقدس
شهیدلر . انتم شهداء الله فی الارض .

بورا

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Sene 1 Mayis 1938 No. 3

بورا

علمی ، فنی ، ادبی آیلق رساله

موسسی : عرفان فوزی || سنه‌لك آبونه بدلی 200 لی

شهیدلر كونی

اسلامیه‌نك بیوك بر نسیبلرندن بریده وطن اوغرونده فدای جان ایتمكدر . بناءعلیه بو بیوك غایه ایچون شهید اولان مقدس و مبارك شهیدلر

سزك جانكزدن ، سزك قانكزدن ، بوكون بر عدالت ، بوكون بر حقیقت ، بوكون بر مدنیت طوغدی ، بیوك بر امل ، بیوك بر مقصد و بیوك بر غایه اوغرنده اولادكزی ، مالكزی و جانكزی فدا ایتدیكز . سز حقیقی شهیدسكز : سز پك قیمتلی انسانلرسكز . اسلامیت سزه بیوك بر شرف ویریور . اوزاقلرده طوغدیكز ، اوزاقلرده بیوردیكز ، اوزاقلرده یتشدیكز ؛ اوزاقلرده اوقودكز ، اوزاقلرده اولدیكز . بوكون بورالرده مدفونسكز ، نه بختیارسكز كه ؛ آلكزله نامكزله ، شانكزله ، یاشیورسكز . سز نورله مستورسكز . سزك طوپراغكز جوهرك قیمتلیدره

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Anul I Mai 1938 No. 3

B O R A

(VISCOLUL)

REVISTĂ LITERARĂ ŞI ŞTIINŢIFICĂ

IRFAN FEUZI
Director propr. şi red. responsabil

Abonamente anual:
In ţară lei 200, în străinătate lei 300

SFATURI ŞI PARERI

Trăim una din cele mai frământate epoci dela războiul încoace. Conflictele dintre doctrine, ce erau mascate în dosul inofensinelor paravane diplomatice, şi au părăsit academicele atitudini şi se păruiesc vertiginos, în plin câmp de bătae.

Unii dintre observatorii imparţiali ai evoluţiei acestei nervozităţi întrevăd o destindere. o înseninare a atmosferei, destul de însărcate în vremurile de astăzi; alţii, mai pesimişti, presupun o agravare generală a acestui spirit bolnăvicios, localizat, deocamdată, în unele puncte de pe continentul euroasiatic.

Şi unii şi alţii aduc serioase şi destul de plauzibile argumente, pentru susţinerea tezei lor. Deocamdată, nu ne putem pronunţa în favoarea uneia din ele. Totuşi, ţinem să afirmăm, că sunt încă foarte multe litigii de rezolvat în politica europeană, ce aşteaptă soluţionări urgente, numai aşa putem asigura bătrânului nostru continent o perioadă de linişte relativă, pentru refacerea spirtuală a popoarelor, anemiaţi şi cu nervii sdruncinaţi de situaţia actuală.

Noi, colectivitatea turco - tătară din Dobrogea, urmărim calm desfăşurarea evenimentelor pe scena internaţională, fiind ferm convinşi, că idealul, propagat de leaderii noştri şi de scumpa noastră revistă „Emel", va deveni, în curând, o realitate incontestabilă.

Sunt arhicunoscute împrejurările cari au determinat o parte din populaţia crimeeană să părăsească frumoasa peninsulă a Mării Negre să se aciueze în uscatele coclauri dobrogene.

Turco - tătarii n'au uitat niciodată patria lor de baştină, şi în literatura lor populară, cu un caracter optimist în trecut, şi

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

care în ultimii 90 de anii, a luat un aspect elegiac, se oglindeşte duioasa nostalgie a sufletului lor extrasensibil, după plaiurile verzi, apele cristaline, dealurile acoperite cu viţe, munţii înalţi, cerul de azur etc., pe care au fost nevoit să le lase, trebuind să aleagă între viaţa liberă şi sclavie.

Duceţi-vă într'un sat turco - tătar, veţi fi îndată izbiţi de lipsa totală a arborilor. Unii dintre distinşii noştrii geografi au explicat acest fenomen în modul următor: Turco - tătarii fiind un popor de stepă, deci obişnuiţi cu zarea liberă, nevoind să-şi îngusteze câmpul de vedere, au o aversiune atavică pentru vegetaţia arborescentă.

Această ipoteză nefiind în concordanţă cu realitatea lucrurilor, ne luăm permisiunea de a lămuri faptul de mai sus, dându-i adevărata interpretare.

Turco - tătarii au considerat meleagurile Dobrogei ca un azil temporar, având de gând să se întoarcă în Crimeea, imediat ce persecuţiile ţarismului vor fi încetate.

Este logic, ca cineva, care zăboveşte vremelnic într'un loc, să nu se ocupe cu plantarea copacilor, cari cer un timp îndelungat pentru dezvoltarea lor.

Speranţa, pe care o nutreau în sufletele lor, întârziind să se îndeplinească, generaţiile ce-au urmat, după exemplul antecedenţilor lor, au neglijat silvicultura

Faptul de mai sus constituie un puternic argument, că Turco - tătarii au încă vie în mintea lor imaginea scumpă a Crimeei, şi că au aspirat şi continuă să aspire cu ardoare la libertatea ei, asupra căreia au drepturi sfinte, atât istorice cât şi etnice (82 1|2 o|o din populaţia peninsulei sunt tătari).

In secolul XX-lea, când s'a constatat că o naţiune nu poate contribui la progresul omenirii, decât în cadrele hotarelor sale naturale, se impune cu o necesitate imperioasă, datoria, ca noi, tinerii exponenţi ai acestui popor, dotat cu atâtea alese însuşiri, să muncim din răsputeri, pentru materializarea acestui deziderat.

Intelectualitatea noastră de elită, cu care poate să se mândrească orice stat occidental, trebuie să pornească o viguroasă acţiune pentru deşteptarea naţională a Turco - tătarilor; aşa cere ritmul vremii şi dacă rămânem un pas în urma celorlalte neamuri, pierdem enorm, zeci de ani de sforţări zadarnice.

Sincronismul, mersul în aceiaşi cadenţă cu popoarele civiliza

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

te asigură întotdeauna laurii succesului în toate domeniile activităţii omeneşti. Şi noi trebue să ţinem seamă de regulile impuse de această lege inflexibilă.

Toate ţările înaintate, pentru a putea face faţă necesităţiior lor, atât interne cât şi celor externe, au ajuns la concluzia că încrederea în puterile naţiunii şi coeziunea indistructibilă, ce există între fii ei, constitue bagheta magică, ce face minuni, realizând chiar şi imposibilul.

Populaţia turco - tătară, pentru a putea să continue gloriosul capitol înscris de marii ei strămoşi în istoria universală, trebuie să aibă o nemăsurată încredere în capacitatea voinţei şi energiei sale şi să cultive idealul moştenit dela părinţil ei.

Vocea gliei străbune este mai puternică ca oricând şi are ecou de multiple rezonanţe în coardele inimelor fiilor răsletiţi de trupul ei.

IRFAN FEUZI

Tatar Halk şairı Abdullah Tukay.

Geçen ayın onbeşinde Tataristanın meşhur halk şairi Abdullah Tukayın ölümünün yirmi beşinci yıl dönümü kutlanmıştır.

Abdulla Tukay çok realist bir şairdi Ilhamia dolu olan güzel şiirlerinde tatar milletinin ümitlerini terennüm eylemiştir. 1886 senesinde dogarak 1913 senesinde çok genç bir çâgda 27 yaşında ölmesine ragmen, feodalite rejimin her türlü istismare karşı çok güzel ve heyecanlı bir çok eser yazmiş ve haklı olarak büyük bir şöhret kazanmıştı Abdullah Tukay ayni zamanda Puşkin ve Lermontov'unda bazı eserlerini çok güzel bir surette tercüme eylemiştir. Şairin ölümünün yirmi beşinci yıl dönümü münasebetyle, tam külliyatı neşrolunmuştur.

„YENI MERSIN" den

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Hocalarga

Ei zavallı kun kormegen fakir tatar ocası
Muhtaç saga bo milletnın karısı hem kocası.

Sensın onun keeceaın keçkenınday etecek]
Kurekçi bir kart şobandai col kosterup ketecek

Lâkin senı cail millet takdir etmi, karamay
Senın ailkan hakôsierın öz işıne yaramay

Insan etmek içun halkının alain bırbışımde
Basık, alşak, bastırıktay bır mektepnın ışinde.

Oksuz tatar balların toplagasın başına
Iazmaga söz tabılmaycak senın turbe taşına,

Sen can cekışmektebınde yorulma ış bılgı saş
Evındekı anan, baban, balan karın bola aş.

Tılengenday curesın sen yazda, kışta boranda
Senın evın, en müşkül bır gun keşırgen koranda

Ustansınnar bu miletnın kalın kursek boyları
Koltıgında her bırının kiagıt akşa tayları.

Can dartısı bellegenler şu temelsız paranı
Sen sarasın şondaylarnın koksındeki yaranı.

Millet uşun verem kapa közlerınde arta yaş
Mugayma! sen bo horlukka ey fedayı arkadaş!

Sen bu halknın hem anası hem babası başısın
Keleceknın yıkılmaycak kavi temel taşısın

Şımdı senın kıymetın yok, kunun muşkul bolsada
Bızler uşun gul, savlugun bır çiçektay solsada

Mumkin tugul bu halk senı bır gun takdiretecek
Işte caşlık, o gunden son maksadına cetecek

Hamdi Keray Bay

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

Ruhya

Bir gice gőrdűm âlemi manada,
Toplanmiş halâik geniş sarada.
Er biri bir tűrlu dertle kanmada,
Gőzlüge gizli degildi. gelmişler zora.

Tecessűz degildir şubhei berrak
Etrafa bir baktım iderek merak
Her biri bir semte kurmada tuzak
Gősterir bu ki işleri baştan kara.

„Tuna" dır didiler, akıyor berrak
„Deliorman" yagina kurulmuş „Çardak"
Yaranlar altında, ellerde bardak
;Hak sőz" çi kuvvetle atiyor nare.

Dogudan heibetli bir bulut. cikti,
Dereler şahlendi bentleri yıktı,
Arada bir parlak „;Yıldırım" çıktı,
Gőrenler didiler erildı nura.

Geçmedi çok zaman karardi hava
Her dertli, derdıne. aradı deva.
Birde ufuka baktım, gőrsem; eivah !
Tozu dumanı iderek çıkmiş bir „BORA".

„Alâmettir. bir güzel gűn dogaçak,
„Aramızdan her fitnei kuvacak,
„Yeşil kırim" yine bizim olacak,
Diye haykirior o, saga, sola.

„Deryadil" bunu candan tebrik ider
Haktan uzun őműr temenni ider,
Kalbindeki duygui izar içun
Yazar, kırık kalemle, ara sira.

Ei gençlik ! dinle onu, gőzűrű dőrt aç.
Bőyle hur dyarda. feiz altda' nur saç,
Kıylîkale bakma ondan, uzak kaç
„Emel" ile dogru yol al sorà, sorà.

Deryadil

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

TEŞEKKÛRü ALENİ

Cenab Akkân Inham ve ihsan namütenahısıne şükran, nihmetlerin ziyadeligini mucib oldigi gibi yine rezzak haleme ziyade şükür iden kimse eyülik gördigi zate ziyade teşekkür idendir. İhtikat ve salâbet diniyesi yerinde olan müslümanlarea muberhen ve aşikâr idugi cihetle gördigimiz eyülige karşı teşekkürun, vecibeyi zimmetimiz bulundugi evamiri ilâhi ve peygamberidendir.

Her meseleyi diniye ve milliyede oldigi gibi, bu kutsi ve hülvi vazifemizdede hatayya duşmekten kurtaramamaktayız.

Nasil ki, bu gün en medeni geçinenimiz bile dost ve duşmanini, hayir ve şerini tefriktan aciz bir vaziyettedir.

Filhakika: dünyada dost ve duşmanıni, olmayan bir ferd tesauvur idilemez. Dost ona dirlerki bizi fenaliklardan vaz geçirir, duşmanda ona dirlerki, bizi fena yollara geturur Bu dustur ahlâkiyi eyice anladiktan sonra, duşmandan ihtiraz idupi dosta tekarrub lâzimdir. Ohalde bize dest vifak ve muhavenetıni uzatan samimi insanlara elbette teşekkür idecegiz.

Lâkin, bizim noksanii idrak ve gafletimiz veya haşed, hirs ve kinimiz., her hangi bir kimsenin bir zattan gördigi eyülige karşi minnetdarligini arz ve beyan ittigi zaman bılâşuhur „hay dalakavuk hay!" dıyup, bir taraftan kiymet hakıkiyemizi meydana çikarir diger taraftanda rencideyi kulube sebeb olmuş olduruz sehiy gaflet ve zehiy hamakad!

Bu mukaddemeden elbette bir maksadimiz var!

Bakiniz, söyleyecegim: gecen yaz mevsivinde, Balcika seyyahatımızda oranın sabik kadısi ve hal hazir Durostor sancagi kadısı mekerremetli bay Fevzi Ibrahime Balcikın mehabid islamıyesi ademleri muracaat idub kendilerinin bir lisan suziş'e ifade ile tehvin zaruretleri içün maaşlarının ziyadeleşdirilmesini, adil hükümetimizin yüksek ve pek kymetlı ricalinden bulunan bugüıngü ve malıye ministiri halicenab monsieur Kançikov cenablarindan rıca idilmesini taleb eyle mişlerdi. Er düşmuşe elini uzatmak cebii ve fatri bir hasleti olan efendi mumaileye heman beş kişilik bir heyhet hilmiye ile ministru cenablarının vilalarina gıtmeyi emir ve işaret buyurdular.

Ziyaret musadesi alındıktan sonra uzura kabul olunduk. Kadımizin uzun senelerdenberi pek sevıgıll dostu olan, ministru

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

cenaplarının kendilerini nezaket ve iltifatlarina bizleri tam bir saat devam iden sabah çayi masalarinda envahi ihzar ve ikramdan sonra 12 bin ley ikram buyurduklari gibi beş, alti aydan sonra zam maaşlari içun caliacagina vaad buyurmuşlardır

Işte bu gün Kemali şükran ve fenle görüyoruz ki hocaların birer misli maaşlarin tezayidi bundan alti ay evvel virilmiş olan vaadin meydana gelmesidir. Ve bu hususta monsieur Kançıkov hazretlerine teşekkür telegrafıda keşide idilmiştir.

Biz teşekkürlerimizi ta o zaman iki zatin her birerlerine takdim itmiştik.

Şimdide, kalbimizde sakladigimiz saygi ve muhabbetimiz tblâga diyerli mecmuanizi tausid ider ve bilvesile muaffakiyetler emenni ideriz.

Ba'cik kasabası hocaları:

Hafuz Ismail Hakki Akyürek
Hatib Iusuf Menlibar
Hatib Hafuz Muharem
Imam Hafuz Natik
Omer Efendi Muezzin
Neca Etem

CEMIYET HAYRIYE

(MABADI)

CEMIYETIN VARIDATI

Madde VIII — Cemiyetin varidatı âzai umumiyeye tahsis olunan meblagdır.

Madde IX — Her muslim ve muslime ayda beş ley vırmegi taahut iden cemiyetin azasi olacaktır.

Madde X — Her aaza kâydiye (10) on ley virmekle mukelleftir.

Made XI Cemiyet; vakuf komisionile muarif encumeninden ve sair resmi daire ve bankalardan kabul idecegi meblâk.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Madde XII Eshab hamiyetten vuku bulecek her dűrlü eane.

Madde XIII — Kavanin hűkűmetin műsaadesi olan mahallerden cemiyet namına toplenılan eane.

Madde XIV — Kurban derilerinden hasıl olecak yardım.

Madde XV — Azadan senevi virgüsi beşyüz *(500)* leye balık veyahut bu migdari tecavűz iden kimseler şerefli aaza itibar olunaçaktır.

Madde XVI — Her nikâda tarâfeinden 20 şer ley alınacaktır.

Madde XVII — Zeng'n'erin cenazelerinden cemiyet 100 zer ley kabul idecektir.

XVIII — Cemiyetin şerefli aazaların vu*k*uvefalında cemiyet bu cenazeye bütün eyet idaresile iştirek idecektir.

TEŞKILAT

Madde XIX — Cemiyetin cumle aazasının içtimaından hasıl olan heyete (meclisun umi) denır.

Madde XX — Cemiyet muamelâtı başladıgı gűnden itibaren tam bir sene mururenden sonra eazeyı daiminin daveti üzerine cemiyetin, bir senelik esabıbek lir.

Madde XXI — Cemiyetin umumı toplandıgı günu kurban bayramın üçuncu günu olacaktır.

Madde XXII — Meclis umurunın munakıt olabilmesi űçűn aazayı daiminin en az uçte ikisi hazır bulunmak şartlır.

Madde XXIII — Meclis umuminın ilk iştimaında toplanmış olan aazanın adedı umum aazanın sulusani yok ise, toplantı ikinci defaya talik idilir, ve bu i*k*inci iştimada aazayı hazire nekadar olsa olsun meclis umumi munakit olur.

Madde XXIV — Içtimayi umumi mevcut aazadan do*k*uz kişi intihap idup bunlardan yedisi heyet idare ve, ikiside heyet teftişiye olacaktir, ve bunların muddeti de dörder sene olaçaktır.

(Mabadi var)

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Yıl 1 Mayis 1938 Nr. 3

بوره

علمی، فنی، ادبی آیلق رساله

تورك و تاتارك دین عرق، دین قان
و عینی نسل اولدیغنی اونوتمایالم

اداره خانه: سیلسترهده، پلونه جادهسنده نومرو ۱۶

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța